

Філологічні науки

УДК 801.8

Кравченко Ольга Вікторівна

викладач зарубіжної літератури

ВСП «Краматорський фаховий коледж

Донецького національного університету економіки

та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського»

Kravchenko Olga

Teacher of Foreign Literature

Separated Structural Unit "Kramatorsk Professional College of

Donetsk National University of Economics and Trade

named after Mykhailo Tugan-Baranovsky"

БУКТРЕЙЛЕР – НОВІТНЯ ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ

РЕКЛАМИ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ

БУКТРЕЙЛЕР – НОВАЯ ИНФОРМАЦИОННАЯ ТЕХНОЛОГИЯ

РЕКЛАМЫ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПРОИЗВЕДЕНИЯ

BOOK TRAILER – THE LATEST INFORMATION TECHNOLOGY

FOR ARTWORK ADVERTISING

***Анотація.** У статті досліджено можливості застосування ІКТ під час викладання дисципліни «Зарубіжна література». Розглянуто сучасну інформаційну технологію – буктрейлер як одну з ефективних засобів підвищення читацької активності здобувачів освіти, що впливає на формування літературознавчих та ІКТ-компетентностей.*

***Ключові слова:** буктрейлер, літературознавча й ІК-компетентності, креативне мислення, інформаційно-когнітивні технології.*

***Аннотация.** В статье исследованы возможности применения ИКТ при преподавании дисциплины «Зарубежная литература». Рассмотрена*

современная информационная технология – буктрейлер как одно из эффективных средств повышения читательской активности соискателей образования, влияющее на формирование литературоведческих и ИКТ-компетентностей.

Ключевые слова: *буктрейлер, литературоведческая и ИКТ-компетентности, креативное мышление, информационно-когнитивные технологии.*

Summary. *The article explores the possibilities of using ICT in the teaching of the discipline «Foreign Literature». Modern information technology – the book trailer – is considered as one of the effective means of increasing the reading activity of education seekers, which affects the formation of literary and ICT competences.*

Key words: *book trailer, literary and information-communication competence, creative thinking, information-cognitive technologies.*

На сучасному етапі українська освіта формулює абсолютно нові вимоги до результатів освоєння здобувачами освіти програм, згідно з якими результатом навчання має стати всебічно-розвинута особистість. Необхідною умовою для реалізації вимог МОН України є перехід на активні форми і методи навчання, які спонукають студентів до активної розумової і практичної діяльності в процесі оволодіння навчальним матеріалом.

Викладач літератури, готуючись до заняття, часто задумується, як уникнути одноманітності, як реалізувати ключовий принцип успішності, за якого кожен здобувач освіти зможе знайти для себе ту сферу діяльності, яка імпонує найбільше і в якій можна як найкраще проявити творчі здібності та сформувати науковий світогляд студентів? Тож не дивно, що при анонсуванні вивчення літературного твору триває постійний пошук

актуальних засобів привернення уваги студентів до книги. Серед нових форм за останній час слід визначити буктрейлер.

Буктрейлер (від англ. book – книга, англ. trailer – тягач, причіп) – сучасна форма реклами книги, яка представляє собою короткий відеоролик за мотивами книги, кліп по книзі [1].

Перші промо-ролики (booktrailer) з'явилися в 2002 році у США, коли видавці побачили необхідність у додаткових засобах реклами книжок. У 2009 році цей метод, як спосіб просування книги у торгових мережах, було поширено в Україні.

Метою створення буктрейлера є спонукання до прочитання книги. Його особливістю є те, що розповідь про літературний твір подається в образній, інтригуючій формі.

Слід відзначити, що буктрейлери мають різні види, а саме, вони різняться за жанром: анонс (коротко розповідається про книгу, її сюжет і автора, а також про її видання); відгук (ролик, у якому автор буктрейлера ділиться враженнями від прочитаної книги, розповідає про автора, видавництво, книгу, а також коротко про її сюжет, що дозволяє читачеві ближче познайомитись із твором за короткий час).

В буктрейлерах виробилася своя унікальна кіномова, що розкриває нові, часом несподівані, якості книжки [2]. Як твердить Т. Заїченко, «оскільки молодь орієнтується на аудіовізуальну інформацію, то ж цим і треба заохочувати. Звідси виникла ідея популяризації читання за допомогою буктрейлерів» [3]. Буктрейлери, твердить дослідниця, допомагають тісніше контактувати із сучасними «інформатизованими» читачами [3]. Саме тому сьогодні буктрейлер став цікавим інструментом в руках викладача літератури.

Метою використання буктрейлера на заняттях літератури є спонукання студентів до самостійної роботи із текстом.

Задля впливу на здобувача освіти буктрейлер має відповідати низці вимог, зокрема: реалізовувати чотири базові функції: інформаційну, комунікативну, естетичну та культурно-просвітницьку; використовувати всі можливості візуальної мови, надаючи перевагу образу перед словом; урахувати інтереси цільової читацької аудиторії; виконуватися в креативній, незвичній для студента формі; не містити спойлерів – передчасно розкритих важливих відомостей про сюжет книжки, які можуть кардинально змінити враження про твір, знищити інтригу; не перевищувати хронометраж у три хвилини [4].

Оскільки буктрейлер передбачає яскраву розповідь-презентацію про книжку, то в його основі лежить інтрига. Тому, з одного боку, він має на меті зацікавити твором, а, з іншого, – підвищити читацьку активність, спонукаючи до читання цієї книжки. Тим самим, буктрейлер передбачає формування таких компетентностей, як літературознавчу й інформаційно-комунікаційну. Формування першої, літературознавчої компетентності, є зростанням творчої особистості, здатної до самостійного пошуку необхідних відомостей, їх інтерпретації та аналізу. Натомість, друга компетентність, реалізується на кількох рівнях: пошук відомостей, обмін даними через соціальні мережі, робота з Інтернет-ресурсами видавництва, читалень і власне створення мультимедіа-продукту. Буктрейлер можна вважати інноваційною інформаційно-когнітивною технологією, що покликана не лише зробити заняття літератури більш ефективними і цікавими для здобувачів освіти, а й спонукає їх читати у вільний час.

Чим може бути корисний буктрейлер для викладача літератури? По-перше, буктрейлер дозволяє у цікавій та динамічній формі розповісти здобувачу освіти про літературний твір. По-друге, якісно виготовлений буктрейлер спонукає здобувача освіти прочитати твір, формує інтерес як до самої книги, так і до автора, теми чи проблеми. По-третє, розвиває комунікативні навички студентів, креативне мислення, творчий підхід і

допомагає викладачу легко та нестандартно організувати навчальну діяльність та урізноманітнити заняття.

Яка користь від буктрейлера для здобувача освіти? Можна дізнатися про цікаві книжкові новинки, при цьому економлячи час на читання оглядових статей чи анотацій. Якщо дуже сподобався літературний твір, можна створити власний відгук-буктрейлер і, таким чином, в оригінальний спосіб поділитися враженнями з іншими одногрупниками.

Буктрейлери в навчальній діяльності можна застосовувати на різних етапах заняття з літератури в залежності від його виду: анонс чи відгук. На етапі мотивації – це презентація книги, під час вивчення нового матеріалу – допомога для простеження сюжетної лінії літературного твору; під час підведення підсумку – демонстрація власного медіапродукту.

Буктрейлер є одним з цікавих для студентів варіантів завдання, оскільки об'єднує в собі роботу з книгою і сучасні інформаційні технології, що підвищує інтерес і рівень мотивації до вивчення літератури.

Для створення буктрейлера здобувачам освіти рекомендується наступна методика побудови цього медіаресурсу: 1. Постановка завдання перед групами студентів. 2. Створення сценарію до буктрейлера, який є основою відеоролика. Важливо дотримуватися інтриги і вибудовувати сюжет таким чином, щоб читачеві неодмінно захотілося дізнатися, що ж буде далі. А дізнатися це можна, лише прочитавши книгу. Слід урахувати, що відеоролик не повинен тривати більше трьох хвилин, бо це оптимальний час, щоб утримати увагу глядача – потенційного читача. 3. Добір необхідних картинок, малюнків, сканування ілюстрацій із книжки, пошук відео за тематикою в Інтернеті або знімання власного відео. 4. Запис озвученого тексту, передбаченого сценарієм. Для запису і редагування звуку можна використовувати програму Sound Forge. 5. Відеомонтаж. Вирізання чи склеювання кількох фрагментів відео, додавання звукової доріжки, заміна розміру відео, накладання ефектів, переходів тощо. Для роботи з відео

потрібно вибрати програму. Для початківців можна використовувати програму Windows Movie Maker. Ця програма є на всіх ПК, бо входить до пакета Microsoft Windows [5].

Створення буктрейлер вимагає від студента-автора читацького і культурологічного досвіду, розуміння авторського задуму, ідеї літературного твору, ключових понять, стилістики часу, серйозного рівня володіння ІКТ- технологіями. Таким чином, здобувачі освіти не тільки краще засвоюють навчальний матеріал, що подається в такій незвичній формі, але й розвивають медіакомпетентність, творчі здібності, фантазію, креативність, естетичний смак, розуміння механізму створення подібного контенту.

Головне завдання викладача літератури зробити так, щоб читання і сама робота над створенням буктрейлера вели до самовираження, самореалізації, до виникнення почуття впевненості від розуміння і вміння працювати з літературними творами, зовні успішної реалізації в особистісно-значимій діяльності.

Отже, використання на заняттях літератури буктрейлера є інноваційною діяльністю, яка утверджує активну життєву позицію здобувача освіти, створює найкращі умови для його розвитку та підготовку до дорослого життя, виховує інтелектуально-розвинену особистість.

Література

1. Голодюк Л. Моделювання уроку у площині використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград, 2009. Випуск 108. С. 186-192.
2. Максимчук Г. Інтерактивні методи навчання української мови / Г. Максимчук, І. Хом'як // Дивослово. 2012. № 8. С. 18-21.
3. Заїченко Т. Бібліотечний буктрейлер. Вісник Книжкової палати. 2014. № 4. С. 52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2014_4_18

4. Косачова О. Буктрейлер як ефективний медіаресурс сучасної бібліотеки. Вісник Книжкової палати. 2014. № 10. С. 15-18. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/vkr_2014_10_7.pdf
5. «Буктрейлер – сучасна форма реклами книги». Веб-сайт: Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олеся Гончара. URL: <http://biblio.lib.kherson.ua/buktreyleyler.htm>